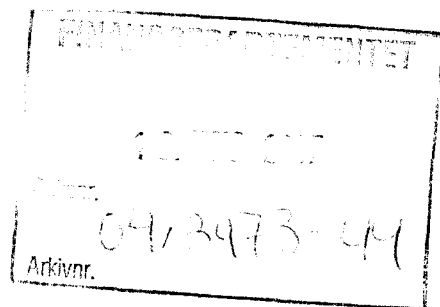

RIKSADVOKATEN

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

REF.:

VÅR REF.:

Ra 07-487 BFE/mw
519

DATO:

13.12.07

FORSLAG OM ENDRINGER I SKATTE- TOLL- OG AVGIFTSMYNDIGHETENES TAUSHETSPLIKTBESTEMMELSER - HØRING

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev av 30. august 2007.

Riksadvokaten støtter departementets forslag til endringer. Det vises til at forslagene er fremsatt på bakgrunn av en henvendelse fra Økokrim og riksadvokaten er enig i at det er behov for å utvide adgangen til å gi opplysninger fra skatte-, toll- og avgiftsmyndighetene til politi og påtalemyndighet, jf. også Økokrims høringsuttalelse av 19. november d.å.

Riksadvokaten nøyer seg på denne bakgrunn med å kommentere utformingen av hjemmelsbestemmelsene for utlevering av opplysninger.

Dagens vilkår for å gi opplysninger til politiet og påtalemyndigheten ("skjellig grunn til mistanke") er for strengt og gir anvisning på et vurderingstema som må være vanskelig å forholde seg til for forvaltningsorganer. Departementets forslag ("rimelig grunn til mistanke") vil være en betydelig forbedring, men også en slik formulering har noen ulemper. For det første knytter også dette vilkåret an til et begrep som gir assosiasjoner til straffeprosessuelle forhold ("mistanke"). For det annet er det ikke presist når departementet i høringsbrevet anfører:

"Vilkåret for å gi opplysninger til politi og påtalemyndighet vil da bli i samsvar med vilkåret for å iverksette strafferettslig etterforskning, jf. straffeprosessloven § 224."

Straffeprosessloven § 224 inneholder *ikke* noe mistankekrav. Det avgjørende etter denne bestemmelsen er om det er "rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold". Spørsmålet om det kreves en konkret mistanke for å sette i verk etterforskning har vært gjenstand for atskillig vurdering, jf. bl.a. riksadvokatens rundskriv nr. 3/1999 som vedlegges for enkel referanse. I NOU 2004: 6 "Mellom personvern og rettssikkerhet" gikk et flertall inn for å innfortolke et mistankekrav i § 224. Dette tok departementet, i samsvar med riksadvokatens oppfatning, klart avstand fra, se Ot.prp. nr. 60 (2004-2005) side 43 hvor det heter:

Departementet kan - i motsetning til utvalgets flertall - ikke se at reelle hensyn taler for å innfortolke et krav om mistanke i straffeprosessloven § 224. At etterforskning iverksettes betyr ikke uten videre at politiet kan benytte seg av tvangsmidler. Departementet har derfor vanskelig for å følge utvalgets flertall når det (på side 172 i utredningen) anfører at enkeltpersoner av rettsikkerhetsgrunner ikke bør utsettes for etterforskning med mindre det foreligger mistanke om en straffbar handling.

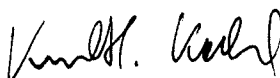
På denne bakgrunn må riksadvokatens fraråde den formulering som departementet foreslår. Riksadvokaten er likevel enig i at vilkåret i § 224 kan danne et passende utgangspunkt for vurderingen. Vilkaåret kan i alle fall ikke være *strengere*. Det vil jo ofte være slik at opplysningene fra forvaltningsorganet nettopp er det som kan gjøre det aktuelt å vurdere iverksettelse av etterforskning. På en annen side bør det nok være en viss terskel for overlevering av opplysninger.

Riksadvokaten foreslår etter dette at vilkåret for overlevering er at *det er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold*. Selv om formuleringen er identisk med straffeprosessloven § 224, er det selvsagt ikke meningen at forvaltningsorganet skal forsøke å sette seg i påtalemyndighetens sted. Poenget er om det *for forvaltningsorganet* fremstår som rimelig at opplysningene undergis en nærmere vurdering av politi og påtalemyndighet med tanke på mulig etterforskning.

Riksadvokaten er enig med Oslo statsadvokatembeter i at det kan være grunn til å vurdere om det er godt begrunnet å kreve at forholdet kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder, jf. høringsuttalelse av 15. november d.å. Det kan formentlig være vanskelig for forvaltningsmyndighetene å vurdere hvilken strafferamme som er aktuell på bakgrunn av de opplysningene som er kjent på tidspunktet for overlevering, og det vil vel uansett være lite aktuelt å gi opplysninger om mer bagatellmessige forhold.

Det beklages at høringssvaret gis noen dager etter fristens utløp.

Etter fullmakt

Knut H. Kallerud
førstestatsadvokat

Bjørn Feyling
statsadvokat

Vedlegg

Gjenpart:

1. Justisdepartementet, Politiavdelingen
2. Politidirektoratet
3. Økokrim
4. Statsadvokatembetene